

POLGÁRI NEMZETBIZTONSÁGI ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: polgári nemzetbiztonsági (Civilian National Security Studies)

2. Az alapképzési szakon szerorzhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése

- végzettségi szint: alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA-) fokozat
- szakképzettség: polgári nemzetbiztonsági szakértő
- a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Civilian National Security Expert
- választható specializációk: humán felderítő, technikai felderítő, terrorelhárítási

3. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület: államtudományi, nemzetbiztonsági

4. A képzési idő félévekben: 6 félév

5. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

- szak orientációja: kiemelten elméletorientált (70-80 százalék)
- a szakdolgozat készítéséhez rendelt kreditérték: 10 kredit
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 9 kredit

6. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása:

1032

7. Az alapképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák

A képzés célja polgári nemzetbiztonsági szakértők oktatása és nevelése a nemzetbiztonsági szolgálatok, valamint más, a titkos információgyűjtésre és leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervek számára, akik korszerű általános és szaktudományi, elméleti és gyakorlati ismeretekkel, továbbá nemzetbiztonsági szakmai, szaktechnikai, jogi, kriminológiai, kriminalisztikai, pszichológiai, informatikai, biztonságpolitikai és idegen szaknyelvi ismeretekkel rendelkeznek.

7.1. Az elsajátítandó közös szakmai kompetenciák

7.1.1. A polgári nemzetbiztonsági szakértő

a) tudása

- Alaposan ismeri és érti a nemzetbiztonsági tevékenység legfontosabb elméleti kérdéseit, tételeit, fogalmait, összefüggéseit, a nemzetbiztonsági szolgálatok helyét, szerepét, funkcióit.

- Átfogóan ismeri a nemzetbiztonsági szakterülethez kapcsolódó hazai jogszabályi és etikai normákat, különös tekintettel a titkos információgyűjtés szabályaira.

- Magas szinten ismeri a nemzetbiztonsági, valamint a titkos információgyűjtésre feljogosított szervezetek működésének alapvető sajátosságait.

- Ismeri a nemzetbiztonság történetét, annak történeti alakulását, meghatározó korszakait és irányzatait.

- Szakmai kitekintéssel rendelkezik más országok nemzetbiztonsági struktúráira, szervezeteire.

- Ismeri a hírszerző, elhárító, valamint az elemző-értékelő és tájékoztató munka alapvető sajátosságait, területeit, elveit és módszereinek alkalmazására vonatkozó alapokat.

- Rendelkezik a szükséges pszichológiai és kommunikációs ismeretekkel.

- Tisztában van a szakmai tevékenység végzését szolgáló, segítő külső – nyílt és nem nyílt – információs források, adatbázisok, adattárak, nyilvántartások jelentőségével.

- Ismeri a vezetés- és szervezélmélet, az informatikai ismeretek és a menedzsment modern követelményeit.

- Tisztában van a nemzetbiztonsági tevékenységekhez kapcsolódó biztonsági szempontokkal, ismeri az ügyviteli, titok- és adatvédelmi szabályokat.

- Rendelkezik a biztonsági helyzet, kihívások, veszélyforrások, kockázati tényezők és fenyegetések nemzetbiztonsági szempontú megítéléséhez, értékeléséhez szükséges, preventív gondolkodást megalapozó ismeretekkel.

- Rendelkezik a további szakmai kompetencia megalapozásához szükséges szaktudományi ismeretekkel.

b) képességei

- Képes nemzetbiztonsági és terrorelhárító műveletek végrehajtása során a társ- és partnerszolgálatokkal való hazai és nemzetközi szintű együttműködésre.

- Képes a polgári nemzetbiztonsági feladatok végrehajtása során az előírt algoritmusok szerinti tevékenységre, az előre nem modellezhető helyzetekben a gyors és körültekintő értékelésre, döntések előkészítésére és a döntések meghozatalára.

- Képes a polgári nemzetbiztonsági tevékenység tipikus és sajátos eszközei és módszerei alkalmazásának megtervezésére, megszervezésére, a szakmai feladatok végrehajtására és irányítására.

- Képes a személyiség hatékony megismerésére, a bizalmon alapuló együttműködési viszony kialakítására és a kommunikációs technikák helyzethez igazítására, a szakmai ismeretek átadására, az önművelésre, a szakmai tudás folyamatos fejlesztésére.

- Képes a feladatnak megfelelő magatartás- és viselkedésformák alkalmazására.

- Képes a nyílt és titkos forrásból beszerzett információk elemzésére, értékelésére, feldolgozására, hasznosítására, egyedi és összetett szakmai kérdések komplex értékelésére.

- Képes a polgári nemzetbiztonsági, valamint a titkos információgyűjtésre és leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervezetek sajátosságainak megfelelő korszerű, a modern demokráciát és jogállamiságot tükröző társadalom- és természettudományi ismeretek alkalmazására.

- Képes az eredményes szakmai tevékenységhez a rendelkezésre álló humánforrásokat, titkosszolgálati eszközöket- módszereket, terrorelhárító eljárásokat szakszerűen alkalmazni.

c) attitűdje

- Készen áll szakmai felelőssége és tudása folyamatos fejlesztésére, valamint az önművelésre.

- Nyitott és fogékony a nemzetbiztonság és a rendszertudomány szakterületein zajló jogi, technikai és szakmai módszertani fejlesztések megismerésére, alkalmazására.

- Nyitott és érdeklődő a tradicionális és új szakmai ismeretek, tendenciák, módszerek és technikák iránt.

- Munkavégzése során politikamentesség, bajtársiasság, a nemzetbiztonsági és rendvédelmi feladatokat ellátó szervekhez való lojalitás jellemzi.

- Rendelkezik a szervezeti hierarchiának megfelelő engedelmesség képességével és parancsadási készséggel.

d) autonómiája és felelőssége

- Alkalmos a nemzetbiztonsági, ideértve a felderítési, elhárítási és terrorelhárítási szakmai feladatok végrehajtása során a hazai nemzetbiztonsági szolgálatok, illetve rendvédelmi feladatokat ellátó szervek munkatársaival való hatékony együttműködésre, továbbá nemzetközi kapcsolattartásra és együttműködésre.

- Alkalmos személy- és iparbiztonsági ellenőrzés gyakorlati feladatainak végrehajtására.

- Alkalmos a hatáskörébe utalt feladatok, különös tekintettel a felderítéssel kapcsolatos gyakorlati tevékenységek végzésére.

- Alkalmos önálló döntéshozatalra, felelősséget érez a rábízott feladatok tervezéséért, szervezéséért, végrehajtásáért.

- Felelősséget érez szakmai fejlődéséért, a munkaköréhez tartozó tudásanyag naprakész ismeretéért.

- Felelősséget vállal a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartása terén.

7.1.2. A specializációkon szerezhető sajátos kompetenciák

7.1.2.1. A humán felderítő specializáción továbbá a polgári nemzetbiztonsági szakértő

a) tudása

- Magas szinten birtokolja a titkos felderítés megkezdéséhez és lefolytatásához, a nemzetbiztonsági célú értékelő-elemző- tájékoztató rendszerek működtetéséhez szükséges szakmai ismereteket.

- Ismeri az emberi forrásból történő információgyűjtés társadalmi és pszichológiai hátterét, pszichológiai alapjait, az eszközrendszer létrehozását, fenntartását.

- Birtokában van a nyílt forrásból származó információgyűjtés általános ismereteinek.

- Részletesen és mélyen ismeri a polgári nemzetbiztonsági tevékenység- és feladatrendszerhez tartozó műveleti és technikai tudásanyagot.

- Jártas a nemzetbiztonsági értékelő, elemző és tájékoztató alrendszer alapelveiben, funkcióiban, technikai hátterében.

- Ismeri a bűnügyi hírszerzés vonatkozó jogszabályait, alapfogalmait, alapelveit, rendelkezik azok kiemelt szinten történő gyakorlati alkalmazásához szükséges ismeretekkel.

- Jártassági szinten ismeri a speciális krimináltechnikai eszközök alkalmazását.

b) képességei

- Képes - különösen a humán információszerzés területén - a speciális szakmai ismeretek alkalmazásával a nemzetbiztonsági szolgálatok törvényi, jogszabályi és aktuális feladat-meghatározásának kielégítéséhez szükséges információk megszerzésére.

- Képes az illetékességi terület nemzetbiztonsági helyzetének elemzésére, értékelésére.

- Képes a polgári nemzetbiztonsági szervezetek feladatrendszerének, valamint a titkos információgyűjtésre és leplezett eszközök alkalmazására feljogosított szervezetek sajátosságainak figyelembevételével az eszközök és módszerek alkalmazásának tervezésére, szervezésére, különleges műveleti feladatok szakszerű végrehajtására és döntések előkészítésére.

- Felkészült a műveleti feladatok ellátása során a váratlan helyzetekben történő szakszerű és hatékony válaszadásra.

- Képes a társ- és partnerszolgálatokkal, bűnüldözési szervekkel és szervezetekkel, valamint a hivatásrendek képviselővel hazai és nemzetközi együttműködésekben való részvételre.

c) attitűdje

- A nemzetbiztonsági feladatok kapcsán a rendszerszintű, komplex gondolkodás jellemzi.

- Nyitott a szakfeladatok végrehajtását elősegítő nemzetbiztonsági, közigazgatási és rendészeti szakismeretek elméleti anyagának elsajátítására, a gyakorlati ismeretkörök folyamatos fejlesztésére.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez munkája iránt, feladatait felelősséggel gyakorolja.
- Felelősséget érez a munkája ellátása során tudomására jutott adatok, információk kezelésében és azok megosztása során.

7.1.2.2. A technikai felderítő specializáción továbbá a polgári nemzetbiztonsági szakértő

a) tudása

- Korszerű ismeretekkel rendelkezik a technikai felderítés egyes szakterületeiről, alkalmazhatóságáról.
- Tisztában van a technikai adatszerzés, a titkos információgyűjtés, valamint egyes szakértői tevékenységek alapismereteivel.
- Ismeri az elektronikus információs rendszerek működésének alapvető sajátosságait, a kiberbiztonság főbb kihívásait, tisztában van az információs műveletek biztonságos és szakszerű végrehajtásához szükséges ismeretekkel.
- Birtokában van a nyílt forrásból származó információgyűjtés technikai vonatkozású elméleti és gyakorlati alapismereteinek.

b) képességei

- Képes a polgári nemzetbiztonsági, valamint a titkos információgyűjtésre feljogosított szervezetek feladatrendszerének sajátosságainak figyelembevételével speciális technikai eszközök alkalmazásának tervezésére, szervezésére, egyes szaktevékenységek szakszerű végrehajtására, és döntések előkészítésére.
- Képes a társ- és partnerszolgálatokkal, bűnüldözési szervekkel és szervezetekkel, valamint egyéb hivatásrendek képviselőivel hazai és nemzetközi szintű szakmai együttműködésekben való részvételre.
- Képes a technikai szakfeladatok ellátása során hatékony feladatmegoldásra, egyes speciális szaktevékenységek szakszerű végrehajtására.

c) attitűdje

- Nyitott a nemzetbiztonság technikai és szakértői ismereteinek elmélyítésére, a technikai szemléletet elsajátítására.
- Törekszik ismeretei tudatos fejlesztésére, munkatársai szakmai fejlődésének támogatására.

d) autonómiája és felelőssége

- Felelősséget érez saját szakmai fejlődéséért, a felderítési feladataihoz tartozó technikai típusú tudásanyag naprakész ismeretéért, folyamatos fejlesztéséért.

- Szakfeladatait szakmai felelősséggel végzi.

7.1.2.3. A terrorelhárítási specializáción továbbá a polgári nemzetbiztonsági szakértő

a) tudása

- Ismeri Magyarország nemzetbiztonsági helyzetének, valamint a globális biztonságpolitika főbb sajátosságait.

- Tisztában van a terrorizmus geopolitikai, gazdasági, társadalmi, jogi, pszichológiai, pedagógiai összefüggéseinek lényegi elemeivel.

- Ismeri a terrorelhárítással kapcsolatos jogszabályokat, elméletének, gyakorlatának főbb ismereteit.

b) képességei

- Önállóan képes a főbb terrorelhárítási folyamatok jellegzetességeit felismerni, ezek alapján a szakmai vezetői feladatszabás alapján alapvető szakmai koncepciókat önállóan megfogalmazni.

- Objektumok, létfontosságú létesítmények és személyek védelme vonatkozásában képes a terrorizmussal kapcsolatos kockázatelemzések elkészítésére.

- Képes a pszichológia, a szociológia és a vezetéselmélet korszerű kutatási eredményeinek szakmai alkalmazására a terrorelhárító munkában.

- Képes a terrorelhárító műveletek tervezésében, előkészítésében, végrehajtásában, erők és eszközök alkalmazásában, műveletek irányításában, társszervezetekkel, partnerekkel való együttműködésben való részvételre.

c) attitűdje

Rendelkezik azokkal a képességekkel, amelyek alkalmassá teszik a vezetői irányszabás alapján az önálló feladat ellátására.

d) autonómiája és felelőssége

A vezetői feladatszabás alapján önálló feladatvégzésre alkalmas, képes ellátni az alsóbb szintű vezetői feladatokat.

8. Az alapképzés jellemzői

8.1. Szakmai jellemzők

8.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül:

- műveltség, kultúra, értékek modul (bölcészettudomány, társadalomtudomány) 4-8 kredit,
- államtudományi modul (állam- és jogtudomány, hadtudomány, rendészettudomány, nemzetközi és fejlődéstanulmányok, információ- és kommunikációelmélet szakterületekből válogatva) 5-20 kredit,
- egyetemi közös közszoigálati gyakorlat 2-4 kredit,
- társadalomtudományi ismeretek 20-40 kredit,
- természettudományi ismeretkörök 5-15 kredit,
- biztonságpolitikai ismeretkörök: 5-18 kredit,
- rendészettudományi ismeretek 20-35 kredit,
- nemzetbiztonsági szakmai ismeretkörök 40-55 kredit.

8.1.2. A specializációk tudományágai, szakterületei és kreditaránya

A specializációkhoz rendelhető minimális kreditérték: 30 kredit

a) humán felderítő specializáció

- humán felderítési (nemzetbiztonsági) ismeretek 30-40 kredit;

b) technikai felderítő specializáció

- technikai felderítési (nemzetbiztonsági) ismeretek 30-40 kredit;

c) terrorelhárítási specializáció

- terrorelhárítási ismeretek 30-40 kredit.

8.2. Idegennyelvi követelmény

Az alapfokozat megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

8.3. A szakmai gyakorlat követelményei

Az intézményen kívül teljesítendő szakmai gyakorlat kritériumkövetelmény. A szakmai gyakorlat időtartama nappali munkarendben legalább 10 hét, levelező munkarendben legalább 3 hét a képzést folytató intézménnyel egyeztetett helyen és ütemterv alapján. A szakmai gyakorlat részletes követelményeit a szak tanterve határozza meg.